

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **PharmDr. M. K.**, T., T., S., zast. Mgr. M. B., advokátom so sídlom v M., J., proti žalovanému: **V., a.s., B.**, M., B., **o zaplatenie 5 431,70 Eur (162 950,60 Sk)**, na dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 40/2008 – 64 zo dňa 30. septembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 40/2008 – 64 zo dňa 30. septembra 2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave dovolaním napadnutým uznesením zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava V č. k. 8C 241/2007 – 32 zo dňa 7. novembra 2007 a konanie zastavil. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 6 600 Sk.

V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 162 950,60 Sk a trovy konania vo výške 23 712 Sk. Konštatoval, že žalobkyňa sa domáhala zaplatenia istiny 162 950,60 Sk ako poplatku z omeškania za oneskorené zaplatenie faktúry č. 10301004, splatnej dňa 5. marca 2003 v sume 1 713 925,10 Sk a faktúry č. 10301005, splatnej dňa 5. marca 2003 v sume 156 656,70 Sk. Celková suma poplatku z omeškania v zmysle § 38 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z.z. predstavuje sumu 253 093,50 Sk, z ktorej časť vo výške 90 142,90 Sk bola žalobcovi priznaná v konaní, vedenom na Okresnom súde v M. a to rozsudkom č. k. 6C 215/2004 zo dňa 7. marca 2005, právoplatným dňa 13. apríla 2005. Súd prvého stupňa žalobe vyhovel a priznal žalobcovi sumu 162 950,50 Sk ako

poplatok z omeškania podľa § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z.z. vo výške 0,1% za každý deň omeškania. Súd nepovažoval rozsudok Okresného súdu v Martine č.k. 6C 215/2004 za res iudicata, keďže v predmetnom rozsudku bolo rozhodnuté len o časti nároku vo výške 13% ročného úroku z omeškania, čo predstavuje časť z 0,1 % poplatku z omeškania za každý deň omeškania.

Na odvolanie žalovaného odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v predmetnom konaní sa žalobca domáha zaplata časti poplatku z omeškania za oneskorenú úhradu faktúr, splatných v r. 2003, taktiež v zmysle § 38 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z.z., t.j. vo výške 0,1% denne napriek tomu, že v skôr začatom konaní na Okresnom súde v Martine si už predmetnú sankciu za uvedené obdobie uplatnil a táto mu už bola priznaná. Je nepochybné, že sa jedná o totožných účastníkov konania i totožný predmet konania, pretože nárok žalobcu vyplýva z rovnakých skutkových i právnych okolností. Je vecou žalobcu, pokiaľ sa v konaní na Okresnom súde v Martine domáhal sankcie nižšej, než na akú mal nárok a rozdiel si už nemôže uplatniť v novom konaní, keďže v danom prípade sa jedná o res iudicata v zmysle § 159 ods. 3 O.s.p. S poukazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. d/ a ods. 2 O.s.p. odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a konanie zastavil.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie.

Uviedla, že v odvolacom konaní jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, čo je dovolacím dôvodom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobkyňa sa v konaní nedomáhala ničoho duplicitne, napr. nároku, ktorý by jej bol už právoplatne priznaný, alebo, ktorý by bol právoplatne zamietnutý. Domáhala sa len tej časti svojho nároku na poplatok z omeškania, ktorý dosiaľ nebol zo strany žalovaného dobrovoľne uspokojený. Navyše, pokiaľ vo veci, vedenej na Okresnom súde v Martine došlo k vydaniu rozhodnutia, ktoré je právoplatné a vykonateľné, z výroku rozhodnutia nevyplýva právna kvalifikácia priznanej peňažnej sumy.

Podľa názoru žalobkyne súd mal skúmať, či v čase omeškania žalovaného vznikol žalobkyňi nárok na poplatok z omeškania podľa § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z.z. Podľa ustálenej súdnej praxe, najmä v dôsledku publikovania nálezu Ústavného súdu SR č. PL. Z. ÚS 1/06 zdravotníckym zariadeniam prináleží právo na poplatok z omeškania vo výške 0,1% denne aj v prípadoch, ak k omeškaniu zdravotnej poisťovne došlo v čase, keď bolo platné a účinné ustanovenie § 38 ods. 4 v znení upravujúcim poplatok z omeškania vo výške

0,01%, nakoľko dotknuté ustanovenie v takomto znení stratilo pre rozpor s Ústavou SR účinnosť a neskôr aj platnosť. Žalobkyňa v dovolaní ďalej poukázala na charakter právneho vzťahu, z ktorého vyplýva uplatnená pohľadávka z hľadiska ustanovení zákona č. 581/2004 Z.z., ako aj zákona č. 273/1994 Z.z. a príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

Navrhuje, aby dovolací súd dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) prejednal dovolanie žalobkyne podľa § 242 ods. 1 a § 243a ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že je dôvodné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Ak odvolací súd rozhodne uznesením, je proti jeho rozhodnutiu prípustné dovolanie z dôvodov, uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V danom prípade, prípustnosť dovolania z uvedeného ustanovenia nemožno vyvodit'.

Z dôvodov uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. možno podať dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je založená na skutočnosti, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd, uvedených v písm. a/ až g/ tohto ustanovenia.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd, uvedených v § 237 O.s.p., prihliada dovolací súd nielen na námietku dovolateľa, ale jej existenciu zisťuje z úradnej povinnosti bez zreteľa na to, či dovolateľ existenciu takejto vady namietal.

V danom prípade žalobkyňa namieta, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, čo by mohlo zakladať dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi v konaní realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

O procesne vadný postup v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide aj vtedy, keď súd zastaví konanie pre prekážku veci právoplatne rozhodutej (§ 104 ods. 1 v spojení s § 159 ods. 3 O.s.p.), aj keď pre takýto postup nie sú splnené zákonné podmienky.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p., len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola znovu prejednávaná. V zmysle tohto zákonného ustanovenia ide o rovnakú vec vtedy, ak ide v novom konaní o ten istý nárok alebo stav, o ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka toho istého predmetu konania a tých istých účastníkov. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, to znamená, že ide o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností.

V prejednávanej veci však uvedená podmienka totožnosti predmetu konania nebola splnená. V konaní vedenom na Okresnom súde v Martine pod sp. zn. 6C 215/04, ktoré skončilo právoplatným rozhodnutím vo veci, si žalobkyňa uplatnila iba časť pohľadávky, predstavujúcej majetkové sankcie za oneskorené zaplatenie faktúr v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 273/1994 Z.z. V predmetom konaní žalobkyňa požaduje zaplatenie rozdielu medzi sumou, ktorá jej už z uvedeného titulu bola priznaná a sumou, ktorá podľa jej názoru predstavuje oprávnenú výšku majetkových sankcií podľa uvedeného zákona. Postupom odvolacieho súdu, ktorý zrušil napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci zastavil, preto došlo na strane žalobkyne k odňatiu možnosti konať pred súdom.

Dovolací súd, vzhľadom na uvedené skutočnosti, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 2, 4 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne odvolací súd aj o náhrade trov dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M. B.